

Data publikacji: (19-25.05.2020r.)

Roślina: (Pszenica ozima)

Stan uprawy dla miejscowości Wieża:

Plantacje pszenicy ozimej są w dobrej kondycji. Na dany moment na polach przeważa faza liścia flagowego (wg skali) BBCH 50-54. W ostatnim tygodniu średnia dobową temperatura powietrza była, od 9,3⁰C do 15,2⁰C. Wilgotność względna powietrza mieściła się w przedziale od 53% do 90%, opady deszczu mieściły się w przedziale 0,3-10,8 mm, prędkość wiatru od 1,1 do 3,8 m/s.

Zagrożenia:

Skrzypionki

Na plantacjach pszenicy ozimej występują 2 gatunki skrzypionek: skrzypionka zbożowa i skrzypionka błękitek. Chrzaszczki skrzypionek zimują w ściółce, darni lub między korzeniami. Wiosną, gdy temperatura przekracza 10⁰C przelatują na rośliny żywicielskie. Jaja składane są od połowy maja do połowy czerwca. Po upływie około 2 tygodni wylęgają się larwy. Szkody na plantacjach powodują zarówno chrzaszczki jak i larwy (wyjadanie tkanki miękkiszowej liści). Żerowanie w sprzyjających warunkach rozpoczyna się w II dekadzie kwietnia. Rozwojowi tych szkodników sprzyja ciepła pogoda w okresie wiosny.

Zalecenia:

Decyzję o sposobie i terminie zwalczania skrzypionek należy podjąć po przeprowadzeniu obserwacji.

Zabiegi zwalczające przeprowadza się:

- w przypadku przekroczenia progu ekonomicznej szkodliwości, tj. stwierdzenia 1-2 larw na 1 źdźbło lub
- w przypadku stwierdzenia na plantacji masowego wylęgu larw (obserwujemy wówczas larwy obu gatunków)

Przykładowymi substancjami aktywnymi stosowanymi to alfa-cypermetryna, cypermetryna i deltametryna.

Zagrożenia: Mszyca zbożowa, Mszyca czeremchowo-zbożowa

Mszyca zbożowa- Mszyca jednodomna żyjąca bez zmiany żywiciela na różnych gatunkach traw i zbóż. Owady dorosłe mają od 2,0-3,3 mm długości, są zabarwione zmiennie najczęściej żółto zielone. Cechy morfologiczne: brak widocznego sklerytu na odwłoku, wyraźne na tle jasnego odwłoka czarne syfony równe długością z jasnym ogonkiem. Widoczny pod binokulem krótki ostatni człon klujki. Żeruje głównie na kłosach, ale także na liściu flagowym.

Mszyca czeremchowo-zbożowa dorosłe owady o długości 1,6-2,4 mm mają głowę, tułów i syfony czarne, odwłok oliwkowo zielony z brązowymi płytkami bocznymi. Larwy są koloru zielonego. Charakterystyczną cechą tego gatunku są syfony dwa razy dłuższe od ogonka z wyraźnym rozszerzeniem na końcu w kształcie kołnierzyka oraz lekko przewężony u nasady

ogonek. Zasiedla głównie dolne liście u podstawy źdźbeł, później liście wyżej położone i kłosy.

Warunki sprzyjające rozwojowi mszyc to:

- sucha pogoda i umiarkowana temperatura (w wysokiej temperaturze mszyce giną)
- stosowanie wysokich dawek nawozów azotowych

Zalecenia:

Zabiegi zwalczające przy użyciu środków ochrony roślin wykonuje się w przypadku przekroczenia progu ekonomicznej szkodliwości tj.:

- od fazy strzelania w źdźbło do fazy przed kłoszeniem, jeśli stwierdzamy na 100 losowo wybranych źdźbłach – średnio 5 mszyc na 1 źdźbło (dla mszycy czeremchowo - zbożowej,)
- od fazy pełni kłoszenia do początku fazy dojrzałości mleczej, jeśli stwierdzamy na 100 losowo wybranych źdźbłach – średnio 5 mszyc na 1 kłos (dla mszycy zbożowej).

Przykładowymi substancjami aktywnymi stosowanymi to alfa-cypermetryna, cypermetryna i deltametryna

Ograniczyć występowanie mszyc można także poprzez ochronę gatunków organizmów pożytecznych m.in.: biedronek, bzygowatych, złotooków.

Zagrożenia:

Mączniak prawdziwy

Obserwuje się mączniaka prawdziwego, którego sprawcą jest grzyb - *Blumeria graminis*. Pierwsze objawy mączniaka pojawiają się na młodych siewkach. Najbardziej charakterystycznym objawem jest biały, kłaczkowy nalot na liściach. Silnemu porażeniu ulegają najstarsze liście będące w fazie strzelania w źdźbło. W warunkach sprzyjających rozwojowi choroby obfite, wojłokowate białe lub szarobiałe naloty (często obserwowane czarne kuleczki – chasmotecja struktura przetrwalnikowa) występują również na górnych liściach oraz kłosach. Silnie porażone liście żółkną i przedwcześnie obumierają, infekcji ulegają wszystkie nadziemne części rośliny.

Próg ekonomicznej szkodliwości

- w fazie krzewienia 50-70% roślin z pierwszymi objawami porażenia,
- w fazie strzelania w źdźbło 10% roślin z pierwszymi objawami porażenia,
- w fazie kłoszenia pierwsze objawy porażenia na liściu podflagowym, flagowym lub na kłosie

Zalecenia:

W ochronie zbóż przed mączniakiem wykorzystuje się metody zmierzające do ograniczenia źródła infekcji pierwotnych, w tym celu należy:

- wykonać terminową orkę i podorywkę (zabiegi te niszczą resztki poźniwne);
- unikać zbyt gęstego siewu;

- stosować racjonalne nawożenie azotem, potasem i fosforem;
- wprowadzić do uprawy odmiany odporne lub tolerancyjne na porażenie;
- unikać sąsiedztwa zbóż ozimych z jarymi.

Po zaobserwowaniu pierwszych objawów choroby należy wykonać zabieg chemiczny na rośliny. Przykładowymi substancjami aktywnymi stosowanymi to grupy triazoli, morfolin, imidazoli.

Decyzje o zastosowaniu ochrony chemicznej należy podjąć na podstawie własnego monitoringu stanu fitosanitarnego plantacji i doświadczenia.

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.
- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.
- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji dotyczącej stosowanych środków ochrony roślin i przechowywania jej przez co najmniej 3 lata.

Roślina: (Rzepak ozimy)

Stan uprawy dla miejscowości: Wieża

Plantacje rzepaku są w dobrym stanie. Na dany moment na polach przeważa faza wzrostu (wg skali) BBCH 70-75. W ostatnim tygodniu średnia dobowa temperatura powietrza była, od 9,3°C do 15,2°C. Wilgotność względna powietrza mieściła się w przedziale od 53% do 90%, opady deszczu mieściły się w przedziale 0,3-10,8 mm, prędkość wiatru od 1,1 do 3,8 m/s.

Zagrożenia:

Owady:

Chowacz podobnik - chrząszcze przelatują na pola rzepaku wiosną w okresie tworzenia się pąków kwiatowych, gdy temperatura osiągnie około 13°C. Chowacz podobnik na roślinach rzepaku powoduje bezpośrednie szkody w postaci niszczenia zawiązków nasion w łuszczyńce. Szkody pośrednie powodowane przez chowacza podobnika polegają na ułatwieniu zaatakowania rzepaku przez przyszcarkę kapustnika. Ponadto uszkodzone łuszczyńce porażane są przez szarą pleśń i czerń krzyżowych.

Zalecenia:

Decyzję o sposobie i terminie zwalczania chowacza podobnika należy podjąć po przeprowadzeniu obserwacji na plantacjach.

- w fazie przed kwitnieniem średnio 1 chrząszcza na 1 roślinie
- w trakcie kwitnienia:
 - w rejonie słabego występowania przyszcarka kapustnika: 1 chrząszcza na 1 roślinie
 - w rejonie liczego występowania przyszcarka kapustnika: 1 chrząszcza na 2 roślinach
lub
- na przełomie kwietnia i maja
 - 4 chrząszczy na 25 roślinach, lub
 - odłowienie w ciągu kolejnych 6 dni w żółtym naczyniu 100 osobników stanowi wskazanie do wykonania zabiegu zwalczającego przy użyciu środków ochrony roślin.

Przyszczonek kapustnik - Wylot owadów dorosłych (muchówek) następuje najczęściej w początkach kwitnienia rzepaku. Przyszczonek kapustnik ma znaczenie gospodarcze w powiązaniu z chowaczem podobnikiem, który ułatwia mu składanie jaj w łuszczyńcach. Łuszczyńce rzepaku opanowane przez przyszczonek kapustnika przedwcześnie żółkną, nabrzmiwiają, kurczą się i przedwcześnie pękają. Skutkiem tego jest osypywanie się nasion.

Zalecenia:

Decyzję o sposobie i terminie zwalczania przyszczonek kapustnika na rzepaku ozimym należy podjąć po przeprowadzeniu obserwacji.

- średnio 5 uszkodzonych łuszczyńców na 1 roślinie
- 1 przyszczonek kapustnika na 1 roślinie - przy słabym wystąpieniu chowacza podobnika
- 1 przyszczonek kapustnika na 3-4 roślinach - przy silnym wystąpieniu chowacza podobnika

Przykładowe substancje aktywne: alfa-cypermetryna i lambda-cyhalotryna

Ograniczyć występowanie szkodnika można także poprzez stosowanie:

- prawidłowej agrotechniki,
- izolacji przestrzennej od innych roślin krzyżowych i warzyw kapustnych,
- wysiew odmian późno zakwitających.

Choroby:

Czerń krzyżowych – jedna z najgroźniejszych chorób grzybowych występujących na plantacjach rzepaków. Szkodliwość choroby zależy od tego, która część rośliny została porażona. Porażone siewki zamierają co powoduje przerzedzenie plantacji. Zainfekowane liście mają utrudnione procesy asymilacji, są też źródłem choroby dla innych liści czy też łuszczyń. Porażenie łuszczyń zaś prowadzi do ich przedwczesnego pęknięcia i osypywania się nasion. Porażone nasiona z kolei są drobne, gorszej jakości i zasiedlone przez grzyby – obniża się wartość materiału siewnego.

Zalecenia:

Jesienią do walki z chorobą przystępuje się, gdy rzepak jest w fazie 4-8 liści (BBCH 14-18). W tym czasie wykorzystywać można preparaty oparte o tebukonazol, które zalecane są zależnie od etykiety w różnych dawkach

Szara pleśń – uszkodliwość zależy od tego, która część rośliny została porażona. Porażone liście mają utrudnione procesy asymilacyjne, silnie zainfekowane zamierają, są też źródłem choroby dla innych organów. Porażenie łodygi prowadzi z kolei do zakłócenia w przewodzeniu substancji pokarmowych i wody – zwiększa się skłonność do wylegania. Pojawienie się patogena na łuszczykach prowadzi zaś do ich przedwczesnego pęknięcia i osypywania się nasion, obniżenia ich plonu i jakości. Źródłem infekcji są zazwyczaj resztki poźniwne, nasiona, chwasty; rzadziej sklerocja znajdujące się w glebie.

Zalecenia:

Zabiegi chemiczne z wykorzystaniem preparatów zawierających substancje aktywne azoksystrobina, metkonazol, boskalid

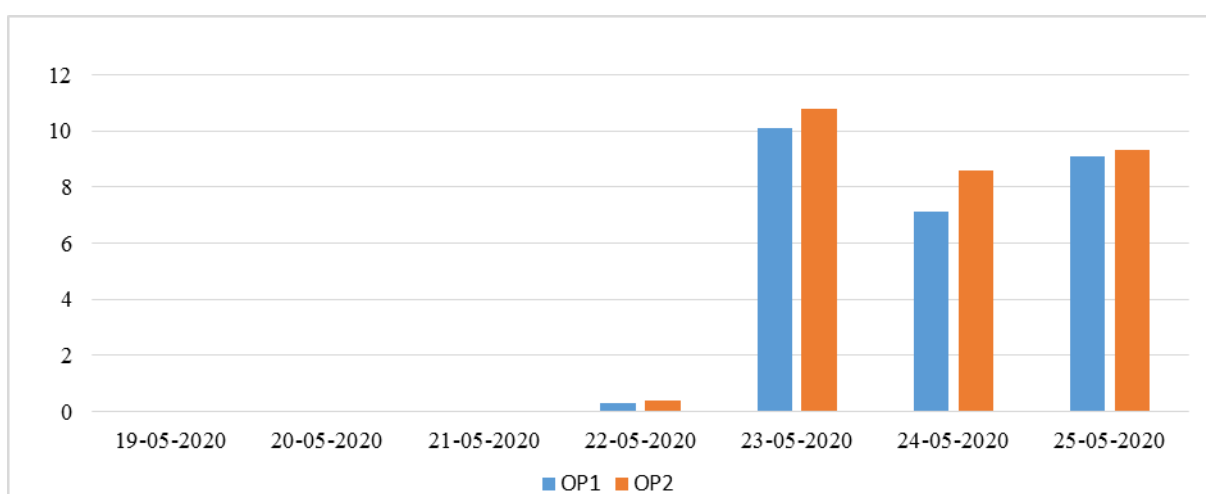
Decyzje o zastosowaniu ochrony chemicznej należy podjąć na podstawie własnego monitoringu stanu fitosanitarnego plantacji i doświadczenia.

Od 1 stycznia 2014 r. profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin mają obowiązek stosowania zasad integrowanej ochrony roślin.

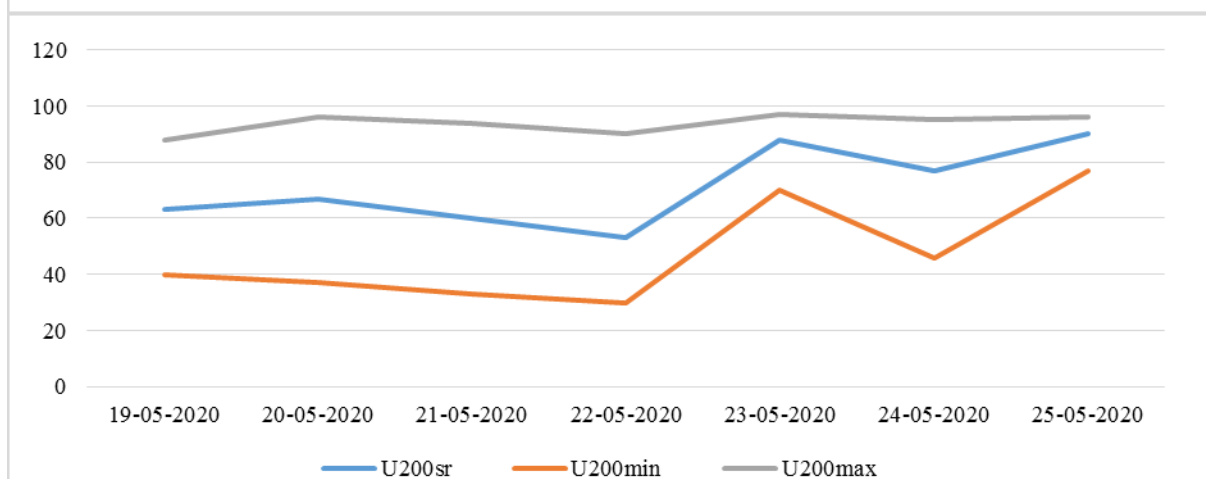
Zgodnie z ustawą o środkach ochrony roślin z dnia 8 marca 2013 r.:

- Środki ochrony roślin mogą być stosowane jeżeli zostały dopuszczone do obrotu i stosowania.
- Środki ochrony roślin należy stosować w taki sposób, aby nie stwarzać zagrożenia dla zdrowia ludzi, zwierząt oraz dla środowiska,

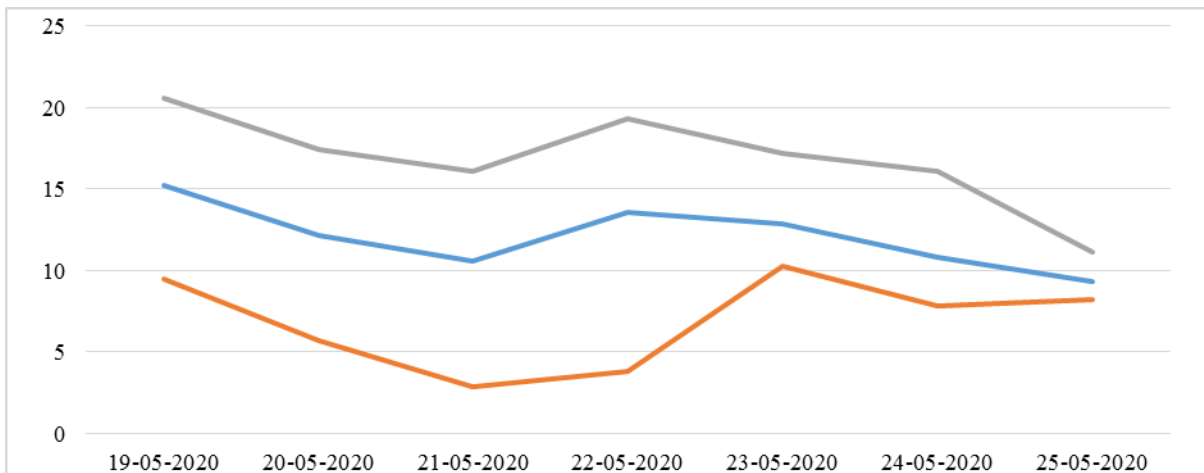
- Przeciwdziałać zniesieniu środków ochrony roślin na obszary i obiekty niebędące celem zabiegu z zastosowaniem tych środków oraz planować stosowanie środków ochrony roślin z uwzględnieniem okresu, w którym ludzie będą przebywać na obszarze objętym zabiegiem.
- Środki ochrony roślin stosuje się zgodnie z zasadami integrowanej ochrony roślin, sprzętem sprawnym technicznie i skalibrowanym.
- Zabiegi z zastosowaniem środków ochrony roślin przeznaczonych dla użytkowników profesjonalnych mogą być wykonywane przez osoby przeszkolone, zgodnie z art. 41 ww. ustawy.
- Profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin są zobowiązani do prowadzenia dokumentacji dotyczącej stosowanych środków ochrony roślin i przechowywania jej przez co najmniej 3 lata.

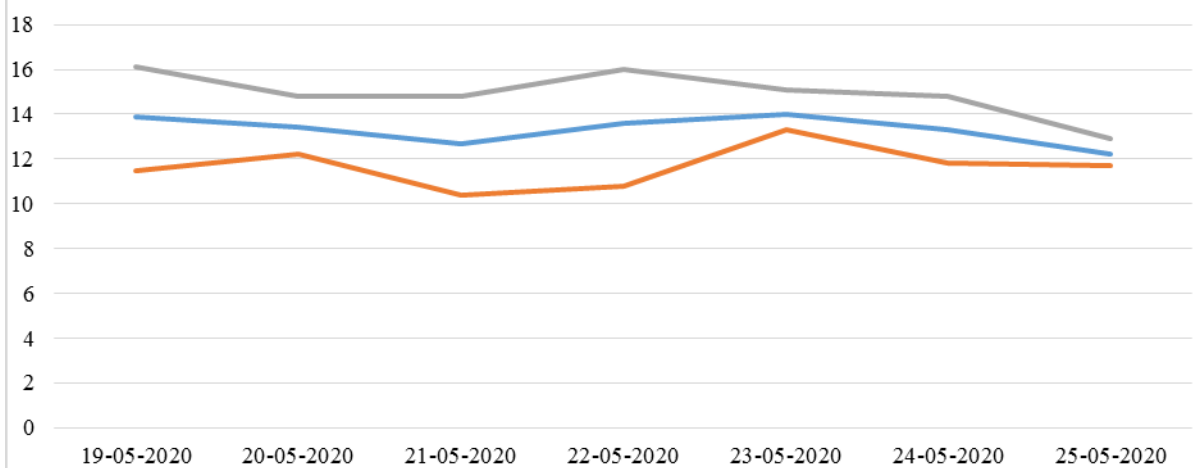
Wieża: Opady deszczu [mm]

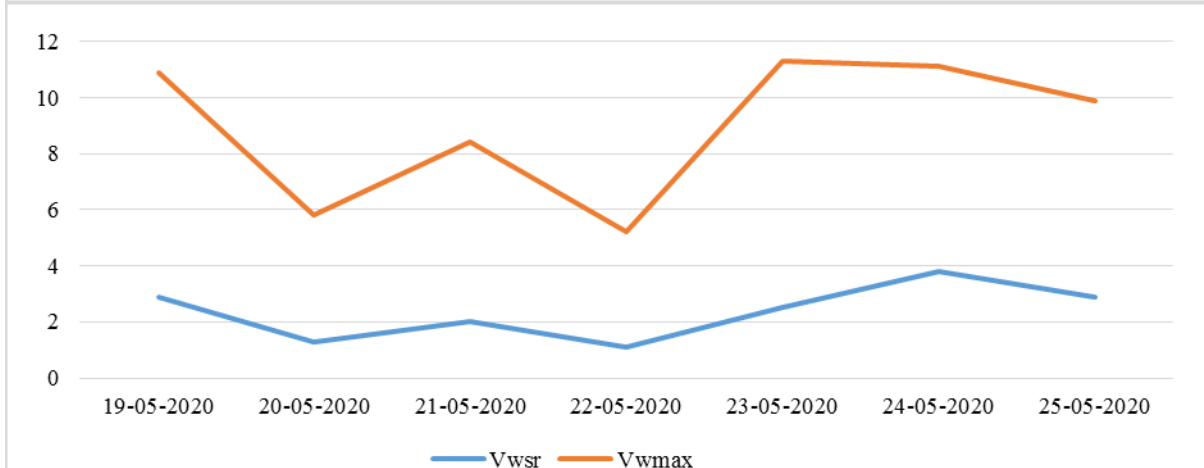
Wieża: Wilgotność względna powietrza [%]

Wieża: Temperatura powietrza [°C] — T200sr — T200min — T200max

Wieża: Temperatura gruntu na 10 cm — Tg10sr — Tg10min — Tg10max

Wieża: Prędkość wiatru [m/s]